

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 381/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ulosottomiesten tulospalkkioista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ritva Elomaan / ps ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 381/2020 vp:

Onko hallituksen mielestä ulosottomiesten tulospalkkaus ongelmallinen ja pitäisikö tulokseen perustuva palkkiojärjestelmä uudistaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kihlakunnanulosottomiesten sekä ulosottovirastojen ja maakunnanvoudinviraston ulosottomiesten palvelussuhteen ehdoista on sovittu, virkaehtosopimuksen sopijapuolia sitovasti, tarkentavilla virkaehtosopimuksilla. Voimassa olevat virkaehtosopimukset sitovat työnantajaa, eikä niiden muuttaminen ole mahdollista muutoin, kuin neuvottelemalla ja sopimalla virkamiehiä edustavien ammattijärjestöjen kanssa.

Perintä- ja toimenpidepalkkioiden maksamisen yksityiskohdista ja perusteista on sovittu virkaehtosopimuksella. Maksusuunnitelmaan perustuvasta suorituksesta tai kuukausittaisesta tulon ulosmittauksesta maksetaan sopimuksella määritellyt palkkiot. Virkaehtosopimuksen mukaan perimispalkkiota ei kuitenkaan makseta eräpäivänä maksetun ensimmäisen maksukehotuksen johdosta tai neljän päivän aikana sen jälkeen kertyneistä saatavista.

Ulosottomiehen työssä, velkojen ulosmittaamisen lisäksi, on olennaista tukea velallisia maksamaan saatavat. Ulosottomiesten ammattikunta on Suomessa ammattitaitoista, eikä työssä menesty ilman ymmärrystä velallisen talouden kokonaistilanteesta.

Ulosoton toiminta 2020 -luvulla on joustavaa ja velallisen kokonaistilanteen huomioivaa. Vallitsevan COVID-19 pandemian johdosta joustoa ulosoton täytäntöönpanoon on juuri lisätty lainsäädäntötoimin. On tärkeää, että ulosottomies on kykenevä kuuntelemaan velallista. Toisaalta on kaikkien osapuolten etu, että velat tulevat maksetuiksi ja ulosoton asiakkuus päättyy. Ulosottomies on velvollinen noudattamaan voimassa olevaa lakia ja hänen tulee huolehtia myös velkojan edusta sekä huomioida hallinnon joutuisuusperiaate.

Ulosottomies on virkavastuulla toimiva valtion virkamies, jonka tulee noudattaa kaikessa virkatoiminnassaan lakia. Ulosottomiehen tehtävä on huolehtia sekä velallisen, että velkojan edusta. Työnantaja seuraa virkamiesten toimintaa, ja mahdollisiin väärinkäytöksiin tai epäeettiseen toimintaan puututaan asianmukaisin toimenpitein.

Oikeusministeriö näkee tarpeen ulosoton palkkausjärjestelmien ja palkkauksen perusteiden uudistamiselle vastaamaan 2020 -luvun toimintaa, osana ulosoton rakenneuudistusta. Ulosoton uuteen 1.12.2020 voimaan tulevaan rakenteeseen palkkiot soveltuvat huonosti. Työjohdon, työhyvinvoinnin ja jaksamisen näkökulmasta perintä- ja toimenpidepalkkiosta luopuminen

vaikuttaisi myönteisesti ja toisi vakautta ulosottomiesten palkkoihin. Yhteinen näkemys sopimusosapuolten kesken tarkentavien virkaehtosopimusten ja palkkausrakenteen muuttamisesta pyritään neuvottelemaan ja saavuttamaan 1.12.2020 mennessä.

Helsingissä 2.6.2020

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson